

KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS
POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2024-08-05 Nr. 1 ~~DB~~ - 1401
Kretinga

Posėdis įvyko: 2024-07-29 15.00 val.-17.00 val.

Posėdžio pirmininkė: Vaida Jakumienė.

Posėdžio sekretorius: Lina Kručiuvienė.

Dalyvavo: Simona Antonenkova, Sigutė Bendikienė, Snieguolė Benikienė, Julius Buinickas, Lina Jadenkuvienė, Jolita Jasinskienė, Birutė Juškėnienė, Lukrecija Lengvinė, Rima Neverauskytė – Brunzienė, Birutė Viskontienė.

Nedalyvavo: Zita Abelkienė, Jolanta Girdvainė ir Rita Karvelienė.

Dalyvavo kviestiniai asmenys: nekviesta.

Posėdžio pirmininkė Vaida Jakumienė pradėjo pirmąjį Asmens su negalia gerovės tarybos (toliau – Taryba) posėdį. Pirmininkė paprašė kiekvieno posėdyje dalyvaujančio Tarybos nario trumpai prisistatyti. Posėdyje dalyvavo 12 Tarybos narių.

1. SVARSTYTA. Tarybos nariai pasirašė Konfidencialumo ir nešališkumo deklaracijas.
2. SVARSTYTA: Tarybos posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Tarybos pirmininkė pristatė posėdžio darbotvarkę, kuri tarybos nariams buvo siūsta iš anksto el. paštu.

Darbotvarkė:

1. Kretingos rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos narių Konfidencialumo ir nešališkumo deklaracijos pasirašymas.
2. Kretingos rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.
3. Kretingos rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos pavaduotojo rinkimai.
4. Kretingos rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos statistinės informacijos apie asmenis su negalia pristatymas;
5. Kretingos rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos veikos plano 2024 metams aptarimas.
6. Kiti einamieji klausimai.

Pirmininkė paklausė tarybos narių ar jie turi pastabų arba pasiūlymų darbotvarkei. Pasiūlymų ir pastabų nebuvo.

NUTARTA: Pritarti posėdžio darbotvarkei bendru sutarimu.

3. SVARSTYTA: Asmens su negalia gerovės tarybos pavaduotojo rinkimai.

Tarybos pirmininkė Vaida Jakumienė, vadovaujantis 2024 m. birželio 27 d. T2-267 Kretingos rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintų Tarybos nuostatų 12 punktu paragino pasiūlyti kandidatūras į pavaduotojo poziciją. Birutė Juškėnienė pasiūlė savo kandidatūrą, taip pat savo

kandidatūrą pasiūlė Rima Neverauskytė – Brundzienė. Kitų pasiūlymų ar narių, kurie teiktų savo kandidatūrą, nebuvo. Tarybos pirmininkė Vaida Jakumienė pasiūlė kandidatėms prisistatyti. Rima Neverauskytė Brundzienė pasisakė, kad jai labai rūpi neįgalių žmonių padėtis, norėtų save išbandyti pavaduotojos pareigose.

Birutė Juškėnienė pasisakė, kad pati yra neįgali, turi stuburo problemų, turi neįgalų sūnų, yra prisilietusi prie neįgalių žmonių, jai rūpi, kad neįgaliam žmogui būtų kuo didesnis valstybės dėmesys, jie negali būti atskirti, kad neįgaliųjų draugijos turėtų tokius projektus, kokie buvo anksčiau.

Tarybos pirmininkė apibendrina, kad yra du alternatyvūs pasiūlymai ir pasiūlė balsuoti pagal kandidatų iškelimo momentą – pirmiausia už Birutės Juškėnienės kandidatūrą, po to už Rimos Neverauskytės – Brundzienės kandidatūrą.

Balsavimo rezultatai:

Už Birutės Juškėnienės kandidatūrą balsavo 6 Tarybos nariai, Už Rimos Neverauskytės – Brundzienės kandidatūrą balsavo 4 Tarybos nariai. Kiti Tarybos nariai balsavime nedalyvavo.

NUTARTA: Asmens su negalia gerovės tarybos pirmininkės pavaduotoja paskirti Birutę Juškėnienę.

4. SVARSTYTA: Kretingos rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos statistinės informacijos apie asmenis su negalia pristatymas.

Kretingos rajono savivaldybės administracijos asmens su negalia reikalų koordinatorė Lina Kručiuvienė pristatė Tarybai Kretingos rajono statistinę informaciją.

NUTARTA: Pranešimas išklaustas.

5. SVARSTYTA: Asmens su negalia tarybos veiklos plano 2024 m. pristatymas.

Pirmininkė informavo, kad Kretingos rajono savivaldybės administracijos asmens su negalia reikalų koordinatorė parengė Tarybos 2024 metų veiklos plano projektą, kurį reikėtų pasitvirtinti šioje Taryboje. Pirmininkė supažindino Tarybos narius su siūlomu veiklos planu:

Kretingos rajono savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos veiklos planas 2024 m.			
Eil. Nr.	Priemonė	Įgyvendinimo laikotarpis	Atsakingi asmenys
1.	Rengti Tarybos dokumentus lengvai suprantama kalba.	Nuolat	L. Kručiuvienė
2.	Savivaldybės interneto svetainėje įdėti skiltis skirtas asmenims su negalia.	Iki 2024-10-01	L. Kručiuvienė
3.	Savivaldybės svetainėje skelbti paruoštą informaciją lengvai suprantama kalba ir lietuvių gestų kalba.	Iki 2024-11-01	L. Kručiuvienė

4.	Apsvarstyti ir pateikti Savivaldybės administracijai siūlymus dėl asmenims su negalia reikalingų paslaugų, pagalbos užtikrinimo, tobulinimo ir finansavimo, taip pat asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimo priemonių įtraukimo į Savivaldybės 2025 m. strateginį veiklos planą.	Iki 2024-11-01	Asmens su negalia gerovės taryba
5.	Susisteminti informaciją apie paslaugas ir pagalbą asmenims su negalia Kretingos rajono savivaldybėje ir patalpinti savivaldybės tinklapyje.	Iki 2024-11-01	L. Kručiuvienė

Pirmininkė pakvietė norinčius teikti pasiūlymus ar pastabas pasisakyti ir siūlė pritarti veiklos planui.

Balsavimo rezultatai:

Už - 12 ; Prieš - 0 ; Susilaikė - 0.

NUTARTA: Pritarti Tarybos veiklos planui 2024 metams.

6. SVARSTYTA: Kiti einamieji klausimai.

6.1. Dėl informacijos apie viešosios aplinkos prieinamumą stasis.lt. Aptarus savivaldybės pastatus, kurie pritaikyti, bet neįtraukti į Stasis.lt, siūlyta kreiptis į viešąsias įstaigas su prašymu pateikti informaciją apie pritaikymą svetainei Stasis.lt, bei peržiūrėti patalpas ir pritaikyti jas asmenims su negalia.

6.2. Aptarta Ankstyvosios raidos reabilitacijos paslauga Kretingos rajono ligonėje vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos tarnyboje. Tarybos nariai išsakė nuomonę, esą darbuotojai imituoja darbą, paslauga nekokybiška, nėra reabilitologo.

6.3. Diskutuota, kad mokyklose ir darželiuose nepakanka specialių paslaugų teikiamų vaikams su negalia, trūksta specialistų. Lina Jadenkuvienė pateikė informaciją apie dabartinę situaciją, kad pagal statistiką, mūsų rajonas yra vienas iš geriausių pagal teikiamų paslaugų skaičių, pagal specialistų, teikiančių tas paslaugas Lietuvoje, skaičių. Visi vaikai gauna reikiamas paslaugas ugdymo įstaigose, gali būti, kad yra eilė, tenka palaukti.

6.4. Diskusija dėl nevyriausybinių organizacijų akreditacijos ir veiklos bei reikalavimų atitikimo, projektų rašymo ir finansavimo gavimo. Kilo diskusija tarp narių, kad yra konkurencija tarp nevyriausybinių organizacijų ir Dienos veiklos centro, nes asmuo su negalia gali rinktis tik vieną paslaugų teikėją. Ministerijos pozicija – kad paslaugas teikiančios įmonės ir įstaigos konkuruotų. Narių manymu, siekis turi būti – žmogaus su negalia gerovė, jo gyvenimo kokybė, jei bus nuo to laimingas, turėtų galėti rinktis ir naudotis visomis rajone esančiomis paslaugomis, kad nebūtų apribotas tik vieno teikėjo pasirinkimu. Paslaugas teikiančiai organizacijai teikiant duomenis dėl akreditacijos – tie kurie 3 m. gavo paslaugas, po to negalės jų gauti. Išsakyta pastaba, kad tai netiesioginis nevyriausybinių organizacijų naikinimas.

Birutė Viskontienė išsakė nuomonę, kad mažų miestelių asmenų su negalia organizacijos, skiriasi nuo Vilniaus, nes yra ribotas skaičius žmonių. Akreditacijos tikslas – paruošti neįgalius asmenis

darbo rinkai. Problema ta, kaip bus su asmenimis, turinčiais sunkią negalią. Biudžetinės įstaigos pajėgumai yra didesni, o nevyriausybinėms organizacijoms – reikia patalpų, priemonių, o lėšų turi nedaug, jie turi rašyti projektus, kad išlikti.

6.5 Diskusija dėl asmenų su negalia integracijos į darbo rinką.

Rita Neverauskytė - Brundzienė pasisakė, kad asmenys su negalia turi būti įgalinti, jiems reikia padėti kuo labiau tapti savarankiškesniais. Ta linkme eina valstybė. Žmonių su negalia integracija (įtrauktis) – tikslas su tarpininku padėti dirbti kažką ką jis sugeba pagal savo negalią. Keisti požiūrį į tuos asmenis, atsižvelgti į jų negalios sunkumą, rūšį, nes kai kurie patys gali save atstovauti, kai kurie turi tėvus, pagalbininkus.

Birutė Viskontienė pasisakė, kad tėvai ne visada geba įvertinti vaikų gebėjimus, kai kada tokie vaikai institucijos atsiskleidžia išėję nuo tėvų. Kartais geriau tuos gebėjimus įvertina institucija ar organizacija.

Vaida Jakumienė išsakė poziciją, kad visos problemos svarbios ir jos skiriasi pagal negalios rūšį. Reikia išsigrįninti ir išsikelti pagrindines problemas pagal neįgalumo formas ir kokios toms grupėms reikia pagalbos, ką gali padėti ar įtakoti savivaldybė. Tada apsvarstyti pasiūlymus ir galimybę per savivaldybių asociaciją siūlyti įstatymų pakeitimus.

Aptartos problemos neįgaliųjų profesinės rehabilitacijos, ką siūlo darbdaviai. Išsakytos mintys, kad asmenims su negalia darbo pasiūlos beveik nėra. Birutė Viskontienė pasidalino pastebėjimais, kad verslas nesutinka į savo įmonę priimti neįgalaus asmens, nes šalia tokio žmogaus turi būti asistentas, kuriam irgi reikia mokėti algą, verslas – neturi laiko ir galimybių jų saugoti. Verslui reikia darbo našumo. Kalbėta apie šešėliavimą, savivaldybės užimtumo tarnyba neteikia tokios paslaugos, nes nebuvo iš tų pilotiniu savivaldybių, kuriose buvo vykdomas valstybinis projektas. Lina Jadenkuvienė pasiūlė laikytis principo – „Nieko apie mus be mūsų“.

NUTARTA:

6.1. Kreiptis į Savivaldybės viešąsias paslaugas teikiančias įstaigas, institucijas ir organizacijų pastatų savininkus dėl prieinamumo asmenims su negalia didinimo ir informacijos pateikimo stasis.lt.

6.2. Bendradarbiaujant su Savivaldybės sveikatos koordinatore ištirti situaciją dėl teikiamos Ankstyvosios raidos sutrikimų paslaugos Kretingos rajono ligonėje.

6.3. Iki Spalio 1 teikti pasiūlymus ir išsigrįninti problemas pagal negalios formas, kokios pagalbos reiki skirtingoms grupėms, apsvarstyti galimybę teikti pasiūlymus savivaldybių asociacijai dėl įstatymų pakeitimų.

6.4. Teikti savo pasiūlymus dėl priemonių įtraukimo į savivaldybės strateginį planą 2025-2027 m.

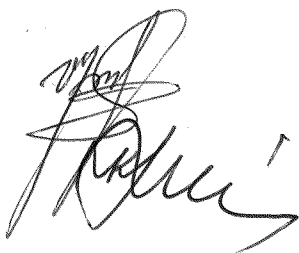
6.5. Ieškoti informacijos apie neįgaliųjų savivaldybėje skaičių pagal negalios pobūdį.

6.6. Planuoti kitą tarybos posėdį spalio mėnesio pradžioje.

Pritarta bendru sutarimu.

Pirmininkas

Sekretorė

Vaida Jakumienė

Lina Kručiuvienė